

Presentatie bibliotheekvoorziening Laarbeek tbv commissie Sociaal Domein – 15-2-2022

SHEET 1 Bibliotheek van de toekomst

Goedenavond, voor degenen onder u die mij nog niet kennen: ik ben Jantine van den Boom, directeur-bestuurder van Bibliotheek De Lage Beemden.

Ik was een jaar of twaalf toen we met ons gezin verhuisden en ik tegen mijn moeder zei: 'Dat is maar goed ook, want ik heb de hele bieb al uit!' Ik keek uit naar een nieuwe, verse bibliotheek. De boeken en verhalen uit de bibliotheek openden voor mij nieuwe werelden, hielpen me mijn eigen wereld te ontdekken en begrijpen, namen me mee op avontuur, prikkelden mijn fantasie. De bibliotheek was daarmee een vaste waarde in mijn leven.

Tegenwoordig komen er méér mensen in de bibliotheek om anderen te ontmoeten, iets te leren of om zich te laten inspireren dan om een boek te lenen. In het Taalcafé met andere mensen in gesprek om je Nederlands te verbeteren, een computercursus volgen, speellezen met je baby of peuter. Op speurtocht door de bieb waarmee kinderen op een speelse manier hun informatievaardigheden versterken. Je laten betoveren door kunst en poëzie. Kennismaken met de natuur, technologie of de coolste beroepen in een KennisFabriek. In levenden lijve een schrijver ontmoeten. Je mening vormen en met mede-inwoners in gesprek over een actueel maatschappelijk thema met hulp van een KennisCafé. Gezellig met een kop koffie een krant of tijdschrift lezen en een praatje maken aan de leestafel. Het gebeurt allemaal bij de bibliotheek. En het mooie is: je hoeft er geen lid voor te zijn. De bibliotheek is er voor iedereen.

Bibliotheken speelden altijd al een grote rol in de samenleving. Vroeger was het de enige plek waar iedereen terecht konden voor betrouwbare kennis en informatie. Zo had iedereen, arm of rijk, de kans om zijn of haar wereld te verbreden. Zoals we ooit de eerste plek waren waar mensen via het geschreven woord konden leren, waren de bibliotheken ook één van de eerste plekken waar internet beschikbaar was. We hielpen mensen die nieuwe wereld te ontdekken, maar ook om ermee om te gaan, want in een wereld waar informatie overal is, is het belangrijk om te leren hoe je herkent wat betrouwbaar is en wat niet. En dat iedereen daarin mee kan. Mede door de coronapandemie is nóg meer contact met andere mensen en met instanties digitaal geworden. De bibliotheek blijkt in deze uitdagende tijd van grote maatschappelijke waarde als essentiële voorziening.

We zijn in de afgelopen tien jaar getransformeerd tot maatschappelijk-educatieve bibliotheek en een onmisbare partner geworden voor onderwijs, peuterwerk en kinderopvang, en voor organisaties in zowel het culturele als het sociale domein. Het is goed om die veranderde maatschappelijk-educatieve rol van de bibliotheek in Laarbeek stevig te verankeren.

SHEET 2 Dienstverlening

We leveren een bijdrage aan een vaardig, zelfredzaam en sociaal krachtig Laarbeek met een focus op preventie, leesplezier, ontmoeting en debat. In het overzicht ziet u hoe we onze dienstverlening binnen die vier speerpunten inzetten, waarbij er uiteraard samenhang is tussen dienstverlening, het is allemaal niet strikt gescheiden. De ingezette programma's en activiteiten dienen vaak meerdere doelen.

Het voert voor nu te ver om alle dienstverlening toe te lichten. Op onze website via de link <https://www.bibliotheeklagebeemden.nl/overons/beleidsplan.html> vindt u ons beleidsplan waarin de aanpak, de doelgroepen en de doelen van al onze dienstverlening zijn beschreven. Maar kom ook gerust eens langs in een van onze vestigingen om te horen en zien wat we allemaal doen. Op de foto's in de presentatie ziet u alvast een voorproefje.

Voor nu licht ik er een paar dingen uit:

- Huiskamers Laarbeek – de plek waar iedereen in Laarbeek terecht kan met een informatie-, leer- of ontwikkelvraag, om aan een laagdrempelige activiteit deel te nemen en om anderen te ontmoeten. De bibliotheek heeft al een plek gekregen in de Huiskamer in het Dorpshuis Lieshout, die beweging maken we zeer binnenkort ook in het Ontmoetingscentrum in Beek en Donk. En we zijn in het Buurthuis Mariahout aanwezig met een Informatiepunt Digitale Overheid.
- De collectie in de bibliotheken staat niet op zichzelf. Ze wordt ook ingezet als ondersteuning van activiteiten zoals een KennisFabriek of KennisCafe, in de samenwerking met het onderwijs en binnen het Taalhuis.
- Dit schooljaar zijn we vanuit het Leessoeffensief Brabant op het Commanderie College Laarbeek gestart met het stimuleren van leesplezier door het vak Nederlands en sport met elkaar te verbinden. Op deze manier maken we lezen onderdeel van de leefwereld en interesse van tieners, met het doel de zorgelijke achteruitgang van de leesvaardigheid en leesmotivatie onder jongeren te keren.

SHEET 3 Maatschappelijk effect

Bij alles wat we doen, is het belangrijk te monitoren wat het effect is van onze dienstverlening. Ik licht een paar voorbeelden uit van de maatschappelijke effecten die we in Laarbeek bereiken:

- De monitor van Bibliotheek op school in Laarbeek laat zien dat kinderen fors meer thuis zijn gaan lezen door de stimulans vanuit de bibliotheek op school.
- De BoekStart monitor laat zien dat pedagogisch medewerkers in de kinderopvang en het peuterwerk in ons werkgebied zichtbaar meer werken aan het stimuleren van ouders om ook thuis voor te lezen dan het landelijk gemiddelde.

Belangrijke opbrengsten van deze beide programma's die zich richten op preventie en leesplezier. Beide monitors meten uiteraard nog veel meer. Nogmaals, van harte welkom om eens langs te komen dan praten we u graag verder bij over de resultaten en effecten die we bereiken met BoekStart en de Bibliotheek op school.

- Dan het Taalhuis – we meten niet alleen start- en eindniveau van deelnemers en cursisten, maar ook het effect op het welzijn en de sociale betrokkenheid van mensen. Mooi wat deelnemers daar zelf over zeggen als het gaat om zelfvertrouwen, kansen op een baan, je thuis voelen in Nederland en anderen ontmoeten.
- De coronacrisis heeft extra aan het licht gebracht dat de bibliotheek een vanzelfsprekende plek is om mensen de weg te wijzen en te helpen met de juiste informatie over bijvoorbeeld het regelen van je vaccinatieafpraak en het installeren van de coronacheckapp via het Informatiepunt Digitale Overheid.

Daarnaast kunnen we vanuit de bibliotheek een bijdrage leveren als voorliggende voorziening door bijvoorbeeld thema-avonden te organiseren gericht op preventie, of eenzame inwoners een laagdrempelige plek te bieden om aan activiteiten mee te doen in de Huiskamer.

SHEET 4 Partnerschap

We zijn al jaren de vanzelfsprekende partner van basis- en voortgezet onderwijs, kinderopvang, peuterwerk, jongerenwerk en culturele organisaties. De afgelopen tijd hebben we ook de samenwerking binnen het sociaal domein met LEVgroep en SDL verstevigd. Dat komt het meest zichtbaar tot uitdrukking in de Huiskamers, waarover we u gezamenlijk hebben bijgepraat in september vorig jaar.

Samen met onze partners uit het sociaal domein, onderwijs en cultuur maken we concreet wat er nodig is om de maatschappelijke opgaven in Laarbeek aan te pakken en welke bijdrage de bibliotheek daaraan kan leveren. Daarbij kunnen we putten uit bewezen programma's en de expertise van partners in het landelijke bibliotheeknetwerk waar we deel van uitmaken. De gemeente heeft in dit samenspel de rol van samenwerkende opdrachtgever. Met de gemeente blijven we uiteraard ook in gesprek over wat er nodig is om de bibliotheek toekomstbestendig te houden.

SHEET 5 Bibliotheek zichtbaar en dichtbij

We zijn als bibliotheek steeds zichtbaar en dichtbij voor iedereen in Laarbeek. Heel tastbaar met onze drie bibliotheekvestigingen in Laarbeek, onze aanwezigheid in de Huiskamers en met de Informatiepunten Digitale Overheid in alle vier de kernen. Kijk hier vooral even naar de mooie beelden van de Huiskamer in Lieshout.

Maar ook in onze profilering en communicatie blijven we zichtbaar door in te spelen op wat er leeft, en door aan te haken bij wat er georganiseerd wordt. Zo werken we samen met onze partners in de Huiskamers aan een communicatieplan waarin de Huiskamers een herkenbaar eigen gezicht krijgen, en de activiteiten in de Huiskamers voor iedereen in Laarbeek zichtbaar worden gepresenteerd.

Tot slot blijven we zichtbaar door slim en wendbaar in te spelen op wat er leeft. Tijdens de coronapandemie ontstond zo de online Peuterbieb. We konden immers even niet voorlezen in de bibliotheek. Online kon dat wel. Angelique en Wiebe wasbeer bouwen al bijna een jaar elke twee weken een online feestje met de leukste prentenboeken, muziek en opdrachtjes waar de peuters enthousiast aan mee doen. Met de online Peuterbieb blijken we meer en andere deelnemers te bereiken, zoals groepen uit de kinderopvang die makkelijker online kunnen aansluiten dan met de hele groep naar de bibliotheek kunnen komen. Door dingen soms net even anders slim aan te pakken, bereik je meer. En zo blijkt online dus ook dichtbij te kunnen zijn.

SHEET 6 Resultaat

We gaan ervoor dat de bibliotheek voor iedereen in Laarbeek een vaste waarde is en blijft. Want de bibliotheek verruimt je denken en verbetert je welzijn, brengt de wereld aan je voeten, betreft mensen bij de maatschappij én brengt het plezier van lezen. Daarmee vervullen we een niet te onderschatten rol midden in het hart van de samenleving. We staan samen met u aan de lat om deze rol de komende jaren te behouden en te versterken.

Hartelijk dank voor uw aandacht.